



REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AGJENCIA E SIGURIMIT TË CILËSISË SË ARSIMIT PARAUNIVERSITAR

PROGRAM ORIENTUES I MATURËS SHTETËRORE
PËR ARSIMIN PROFESIONAL

LËNDA:
“GJUHË E HUAJ”
(PROVIM I DETYRUAR)

VITI SHKOLLOR 2024 – 2025
KOORDINATORE: LUDMILLA STEFANI

PËRMBAJTJA

1	HYRJE.....	3
2	UDHËZIME PRAKTIKE MBI PËRDORIMIN E PROGRAMIT	5
3	STRUKTURA E TESTIT	6
4	REZULTATET E TË NXËNIT PËR SECILËN AFTËSI.....	8
5	TIPET E USHTRIMEVE TË REKOMANDUARA.....	10
6	PËRMBAJTJA E PROGRAMIT	12

1 HYRJE

Programi orientues për përgatitjen e provimeve të Maturës Shtetërore për lëndën gjuhë e huaj në shkollat e Arsimit Profesional (AP) vjen si sintezë e njohurive dhe shprehive të fituara gjatë gjithë procesit mësimor në këtë lëndë.

Hartimi i këtij programi orientues është bazuar tërësisht në dokumentet kurrikulare për lëndën gjuhë e huaj, duke pasur parasysh zhvillimin e aftësive gjuhësore që do të testohen si dhe programet e viteve të mëparshme.

Ky program orientues synon:

- të ndihmojë nxënësit në përgatitjen e tyre për provimin e Maturës Shtetërore në lëndën gjuhë e huaj duke iu referuar programit të gjuhës së huaj të parë, si edhe Kuadrit të Përbashkët Evropian të Referencave për Gjuhët dhe Volumit Shoqëruës;
- të ndihmojë mësuesin e lëndës për t'u dhënë orientimet e duhura nxënësve dhe për të punuar për zbatimin e programit;
- vlerësimin e njëkohshëm të 2 aftësive kryesore (nga katër aftësi që ka gjuha e huaj) që përbëjnë dhe **dy konceptet bazë**, që janë *të kuptuarit dhe të shprehurit me shkrim*;
- të japë orientime për mësuesit hartues të testeve të provimit të maturës shtetërore për gjuhën e huaj të parë;
- vlerësimin e të kuptuarit dhe të shprehurit duke mbajtur parasysh formimin e njohurive dhe shprehive të domosdoshme gjuhësore, komunikuese dhe funksionale si dhe arritjen e rezultateve të të nxënësit për nivelin përkatës në zbatim të kurrikulës me kompetenca të lëndës së gjuhës së huaj;
- aftësinë për të përdorur formimin gjuhësor në mënyrë të pavarur, korrekte dhe të përshtatshme me situata komunikimi të dhëna nga jeta e përditshme.

Bazuar në udhëzimin e Ministrisë së Arsimit dhe Sportit për zhvillimin e provimeve të Maturës Shtetërore, testi i gjuhës së huaj hartohet në përputhje me gjuhën, e cila në planin mësimor trajtohet si gjuhë e huaj e parë dhe niveli i njohurive synohet të jetë B1, sipas “Kuadrit të Përbashkët Evropian të Referencave për Gjuhët”.

Më poshtë jepet përshkrimi i nivelit B1 i cili i referohet shkallës globale të “Kuadrit të Përbashkët Evropian të Referencave për Gjuhët”.

<i>Përdorues i pavarur</i>	<i>B1</i>	<p><i>Nxënësi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>kupton çështjet kryesore të një informacioni standard të qartë për tema të njohura që hasen rregullisht në shkollë, punë, argëtim etj.</i> • <i>menaxhon situata të cilat i has gjatë një udhëtimi në vende ku flitet gjuha që mëson.</i> • <i>prodhon materiale të thjeshtë për tema të njohura ose të një fushe të interesit personal.</i> • <i>përshkruan përvoja, ngjarje, ëndrra, shpresa, ambicie dhe shkurtimisht shpjegon ose jep arsye për opinionet dhe planet e tij personale.</i>
---------------------------------------	------------------	--

2 UDHËZIME PRAKTIKE MBI PËRDORIMIN E PROGRAMIT

Për përdorimin e këtij programi mësuesi duhet të ketë parasysh specifikën e gjuhës së huaj, pasi nxënësi në provim do të përballet me pjesë të reja leximi, megjithëse tematika, gramatika dhe funksionet gjuhësore do të jenë po ato që ka studiuar ndër vite.

Kur flitet për tematikën kryesore në program, nxënësit duhet të kenë njohuri për temat që janë të përfshira në program nga ***jeta e përditshme, bota e shkollës dhe e punës, jeta personale dhe shoqërore, bota rreth nesh, bota e komunikimit etj.***

Përsa i përket gramatikës, mësuesi duhet t'i përgatisë nxënësit që të jenë në gjendje të zgjidhin ushtrime mbi aspektet kryesore gramatikore të studiuara gjatë shkollimit dhe t'i përdorin ato në mënyrë të pavarur dhe në kontekst të një situatë të re nga jeta e përditshme.

Mësuesi duhet t'i vërë theksin anës praktike të trajtimit të strukturave gramatikore nëpërmjet ushtrimeve të shumëllojshme të dhëna në tekstin shkollor, fletoren e punës dhe më gjerë.

Funksionet gjuhësore duhet të trajtohen në mënyrë sa më të larmishme duke përdorur situata nga të gjitha fushat e jetës të cilat trajtohen në nivelin B1.

Për sa i përket të shkruarit, mësuesi duhet të ushtrojë nxënësit të jenë të aftë të përmbushin kërkesat e nivelit përkatës gjuhësor përmes të shkruarit të një letre/e-mail formale, eseje, raporti, prezantimi, përmbledhje artikujsh deri në argumentim material.

3 STRUKTURA E TESTIT

Testi i gjuhës së huaj ndërtohet mbi bazën e dy aftësive dhe vlerësimin e njëkohshëm të tyre që janë të kuptuarit dhe të shprehurit me shkrim.

Nëpërmjet testit të lëndës gjuhë e huaj në provimin e Maturës Shtetërore, nxënësi do të vlerësohet për realizimin e kompetencave të lëndës.

Kompetencat e lëndës gjuhë e huaj	Përshkrimi i kompetencave
Kompetenca gjuhësore	<p>Nxënësi</p> <ul style="list-style-type: none"> • zotëron fjalor të mjaftueshëm për të përshkruar situata të njohura dhe të paparashikuara, shpjegon me saktësi, por ndonjëherë edhe me hezitim pikat kryesore të një problemi duke përdorur edhe fjali të përbëra; • ka fjalor të mjaftueshëm për t`u shprehur rreth fushave të tij të interesit si familja, interesat, dëshirat, udhëtimet, puna dhe ngjarjet aktuale; • demonstroi saktësi leksikore relativisht të lartë, por akoma bën gabime kur shpreh mendime mbi situata të vështira dhe të panjohura për të; • tregon relativisht një shkallë të lartë kontrolli dhe komunikoni me saktësi gramatikore në kontekste të njohura, si edhe nuk bën gabime që të çojnë në keqkuptime të asaj që do të shprehë, ndonjëherë mund të ndikohet nga gjuha amtare; • është i qartë në të folur dhe në shqiptimin e fjalëve, megjithëse ka raste të pakta kur shqiptimi nuk është i saktë; • krijon tekste të gjata dhe shkruan pothuajse pa gabime dhe është i saktë në përdorimin e shenjave të pikësimit, pavarësisht se ndonjëherë mund të tregojë ndikime të gjuhës amtare.
Kompetenca socio-gjuhësore	<ul style="list-style-type: none"> • kryen dhe iu përgjigjet një game të gjerë funksionesh gjuhësore duke përdorur shprehjet e zakonshme të një regjistri neutral;

	<ul style="list-style-type: none"> • njeh rregullat e mirësjelljes dhe vepron në mënyrë të përshtatshme me to; • shprehet qartë në situata të ndryshme dhe shmang gabimet në formulimin e ideve; • njeh mirë ndryshimet midis kulturave, qëndrimeve, vlerave dhe besimeve që mbizotërojnë në vendin e tij dhe në vendet ku flitet gjuha e huaj; • përshtat shprehjet e mësuara për t'i përdorur në situata më pak të njohura dhe të vështira për të.
Kompetenca pragmatike	<ul style="list-style-type: none"> • ndërhyt dhe merr fjalën në një bisedë me temë të njohur për të duke përdorur shprehjet e mësuara; • tregon në mënyrë logjike dhe të rrjedhshme një tregim ose përshkrim në mënyrë lineare, por ka raste që përdor argumente dhe shembuj të tjerë; • lidh pjesë të shkurtra dhe të thjeshta në një tekst të plotë në mënyrë lineare duke tentuar për tekste më të komplikua.

Përbushja e kompetencave gjuhësore që një nxënës duhet të zotërojë në përfundim të shkollës së mesme do të testohen sipas tabelës më poshtë:

Aftësitë gjuhësore që do të vlerësohen	Përqindja
Të lexuarit dhe të kuptuarit e një teksti të shkruar	50%
Përdorimi i drejtë i gjuhës (gramatika, leksiku, funksionet gjuhësore)	25%
Të shkruarit	25%

4 REZULTATET E TË NXËNIT PËR SECILËN AFTËSI

Të lexuarit dhe të kuptuarit e një teksti të shkruar

Nxënësi:

- lexon artikuj dhe raporte të ndryshme që kanë lidhje me probleme dhe tema nga fushat e tij të interesit;
- kupton pjesë letrare dhe joletrare bashkëkohore;
- lexon dhe kupton një tekst relativisht shpejt si dhe kupton përmbajtjen dhe gjen thelbin e një informacioni, të një artikulli apo një reportazhi me tema nga fushat e tij të interesit.
- lexon dhe kupton një tekst/letër/e-mail ku përshkruhen në mënyrë të detajuar ngjarje, përvoja, ndjenja dhe dëshira;
- kupton një korrespondencë standarde zyrtare dhe postime në internet rreth fushave të tij të interesit;
- gjen informacion specifik në tekste konkrete dhe të panjohura për (p.sh. udhëzues udhëtimi, receta), me kusht që ato të jenë të shkruar në gjuhë të thjeshtë;
- lexon dhe kupton informacionin kryesor në përshkrime të shkurtra dhe të thjeshta të mallrave në broshura dhe faqe interneti (p.sh. pajisje digjitale portative, kamera).
- kupton pikat e rëndësishme në artikuj të lajmeve mbi tema të njohura për të;
- kupton shumicën e fakteve në një tekst ku trajtohen tema të njohura dhe me interes për të, me kusht që të ketë kohë të mjaftueshme për rilexim.

Përdorimi i drejtë i gjuhës

Nxënësi:

- përcjell mesazhin me shkrim nëpërmjet strukturave të sakta gjuhësore dhe gramatikore dhe pa gabime ortografike;
- përdor mjaftueshëm mirë një repertor të shprehjeve dhe frazave që bashkëngjiten me situata të parashikuara për të;
- ka një gamë të mjaftueshme fjalori për tema lidhur me fushën e tij të interesit dhe tema të tjera të përgjithshme;
- ndryshon formulimin e fjalive për të shmangur përsëritje të shpeshta, por mangësitë leksikore mund të shkaktojnë ende hezitime dhe përdorime të perifrazave.

- ka një kontroll të mirë mbi aspektin gramatikor; bën gabime të rastësishme dhe jo sistematike, bën rrallë gabime sintaksore duke e korrigjuar veten;
- duke pasur një kontroll të mirë gramatikor, nuk bën gabime që të çojnë në keqkuptime.

Të shkruarit

Nxënësi:

- shkruan ese dhe raporte që zhvillojnë një argumentim në mënyrë metodike duke theksuar në mënyrë të përshtatshme pikat e rëndësishme dhe hollësitë e spikatura që e mbështesin atë;
- vlerëson idetë e ndryshme ose zgjidhjet e një problemi;
- paraqet argumentim pro ose kundër një pikëpamjeje të caktuar duke shpjeguar përparësitë ose problemet e opsioneve të ndryshme;
- përshkruan në mënyrë të drejtpërdrejtë dhe të hollësishme një sërë temash të njohura brenda fushës së tij të interesit;
- përshkruan përvojat, ndjenjat dhe reagimet e tij në një tekst të thjeshtë;
- harton një raport shumë të shkurtër në një format standard të dhënë, i cili transmeton informacione rutinë faktike;
- shkruan një letër/e-mail personal duke kërkuar ose përcjellë informacione të thjeshta dhe duke theksuar pikat që ai mendon se janë të rëndësishme;
- shkruan një letër/e-mail personal që përshkruan përvoja, ndjenja, ngjarje duke dhënë edhe disa detaje;
- shkruan një letër/e-mail të thjeshtë aplikimi dhe jep detaje të kufizuara mbështetëse;
- poston një kontribut të kuptueshëm në një diskutim në internet për një temë të njohur me interes;
- bën postime personale në internet për përvojat, ndjenjat dhe ngjarjet nga jeta e tij e përditshme.

5 TIPET E USHTRIMEVE TË REKOMANDUARA

Të lexuarit dhe të kuptuarit e një teksti të shkruar
<p>Përshkrimi</p> <p>Vlerësimi i kësaj aftësie do të bëhet mbi bazën e disa teksteve të panjohura me tema aktuale që lidhen me interesat e të rinjve mbi të cilat do të ndërtohen pyetje që do të testojnë aftësinë e nxënësit për të kuptuar një pjesë letrare ose joletrare apo gjini tjetër e të shkruarit (reklama, informacione, letra, pjesë nga broshura të ndryshme turistike, etj.)</p> <p>Nxënësi duhet të jetë në gjendje të lexojë dhe të kuptojë në mënyrë të përgjithshme dhe të detajuar informacionin e dhënë në pjesën e leximit, të mbledhë informacionet që i kërkohen rreth tekstit apo të japë një vlerësim ose opinionin e tij të mbështetur mbi fakte në pjesën që lexon.</p>
<ul style="list-style-type: none">• Pyetje mbi idenë kryesore të tekstit.• Pyetje mbi kuptimin e përgjithshëm të tekstit.• Pyetje për të shpjeguar shkakun e një ngjarjeje në tekst.• Pyetje mbi informacione specifike në tekst.• Pyetje mbi detaje të ndryshme që dalin në tekst.• Pyetje për gjetjen e kuptimit të fjalëve nga konteksti.• Plotësimi i vendeve bosh me informacionin e duhur.• Ushtrime me përgjigje <i>po/jo</i>.• Pyetje të hapura me përgjigje të shkurtra ose të strukturuar mirë.• Ushtrime me disa alternativa (përzgjedhje e alternativës së saktë nga 4 alternativat).• Vendosja e paragrafëve sipas rendit të duhur në renditjen e ngjarjeve.• Pyetje për të gjetur nënkuptimin e një fjale ose shprehjeje.
Përdorimi i drejtë i gjuhës
<p>Përshkrimi</p> <p>Njohuritë kryesore që nxënësi ka marrë mbi përdorimin e gjuhës ndër vite, do të testohen përmes ushtrimeve që e shohin gramatikën dhe leksikun si pjesë të integruara në situata të gjuhës së përdorur; pra si një gjuhë funksionale.</p>

- Ushtrime me plotësime hapësirash ku nxënësi duhet të vendosë fjalën ose njësinë e duhur gramatikore. (Ushtrimi ndërtohet mbi një tekst të shkurtër ose paragraf me një temë të caktuar; gramatika dhe leksiku ndërthuren bashkë në atë çka i kërkohet nxënësit të plotësojë.)
- Ushtrime me zgjedhje alternativash.
- Ushtrime me plotësime vendesh bosh në dialogje me tema nga jeta e përditshme.
- Ushtrime me plotësime hapësirash ku nxënësi duhet të vendosë fjalën ose njësinë e duhur gramatikore (Fjalët që duhet të vendosë nxënësi jepen në një listë. Nga kjo listë ai gjen fjalën ose njësinë e duhur gramatikore për të plotësuar tekstin apo paragrafin në mënyrë që ai të jetë i saktë.)
- Situata komunikimi me hapësira bosh të cilat duhet të plotësohen nga nxënësi me fjalët e tyre. Nxënësit do t'i duhet ta plotësojë situatën komunikative me fjalë ose struktura gjuhësore që mungojë duke e bërë atë të plotë e me kuptim.

Të shkruarit

Përshkrimi

Nxënësi mund të prodhojë me shkrim një tekst të detajuar rreth temave me subjekte që lidhen me fushën e tij të interesit duke shpjeguar këndvështrimin e tij rreth temës dhe duke dhënë avantazhet dhe disavantazhet e opsioneve të ndryshme që ai rendit në këtë pjesë të shkruar.

- ese
- përmbledhje filmi, libri
- artikull në gazetën e shkollës
- shkrimi i një letre/email joformal/gjysëm- formal (aplikim, rekomandim, ankese etj.)

6 PËRMBAJTJA E PROGRAMIT

Nxënësit në provim do të përballet me situata ose pjesë të reja leximi por *tematika, gramatika dhe funksionet gjuhësore* do të jenë ato që nxënësit kanë studiuar për këtë nivel gjuhe .

Tematikat me të cilat do ndeshen në provimin e Maturës Shtetërore do të përfshijnë temat bazë sipas kurrikulës dhe “Kwadrit Evropian të Referencave për Gjuhët”, i cili së bashku me Portofolin Evropian të Gjuhëve janë materialet referuese për të gjitha gjuhët që mësohen në sistemin tonë parauniversitar. *(Më poshtë jepen disa shembuj të tematikave dhe koncepteve leksikore dhe gramatikore në disa gjuhë të huaja).*

- **Jeta e përditshme** (*organizimi i një plani ditor dhe i kohës së studimit; kujtime të mrekullueshme- dita më e bukur e jetës sime; qëllimet afatshkurtra dhe afatgjata; çfarë dua unë për të ardhmen time etj.*)
- **Bota e shkollës dhe e punës** (*organizimi i një biznesi të vogël; shqetësimet e shoqërisë së sotme si papunësia etj.; studimet dhe universitetet në vend dhe në botë etj.*)
- **Jeta personale dhe shoqërore** (*shanse dhe të drejta të barabarta për gratë dhe burrat, të rinjtë dhe të rriturit; vendlindja; personalitete në shoqëri etj.*)
- **Bota rreth nesh** (*arti në shekuj; e ardhmja, flora dhe fauna; historia e filmit; programet televizive; zakonet dhe traditat në vendet ku flitet gjuha që po mësohet; momente të rëndësishme të historisë botërore; personalitete në fusha të ndryshme të jetës etj.*)
- **Bota e komunikimit** (*bota e teknologjisë; rrjetet sociale; të shkruarit e letrave formale dhe joformale, ese etj.*)

Gjuhë angleze

- Family and school life
- arts(music, picture, sculpture, cinema, celebrities)
- sports and entertainments
- technology and communication
- social networks
- travelling and holidays
- environmental issue, world issues
- modern living, etc.
- cultural and education exchanges

- healthy eating and healthy attitudes

Gjuhë Frënge

LE MONDE DU TRAVAIL

- mes projets d'avenir
- les professions.

L'ÉCOLE ET L'ÉDUCATION

- les relations entre les professeurs et les étudiants
- les activités scolaires: culturelles et sportives
- les échanges scolaires; les jumelages.

LES VOYAGES

- les voyages touristiques et les échanges
- les vacances en famille et avec les copains
- les transports.

L'ENVIRONNEMENT

- les paysages; la nature
- la pollution marine; la défense de la planète.

PRATIQUES CULTURELLES

- la vie quotidienne,
- le mode de vie
- les goûts et les préférences
- la mode, la musique etc.

LES RELATIONS INTERPERSONNELLES

- mes amis
- l'amour, la jalousie, la haine
- la surprise, l'indifférence
- les relations conflictuelles
- la force, la faiblesse,
- l'exploit et l'aventure.

CULTURE ET CIVILISATION

- la mode, la publicité
- littérature; la musique; la peinture; les vedettes
- les échanges culturels: les jumelages.

LES MOYENS DE COMMUNICATION

- les médias
- la presse
- la télévision
- le téléphone.

Gjuhë Italiane

- Identificare
- La famiglia
- La scuola e l'educazione
- Lavoro & Business
- Cultura, Civiltà
- Scienze, Tecnologia
- Vacanze, Viaggi
- La salute
- Shopping
- Cibi e bevande
- Servizi pubblici
- Piante e Animali
- La natura

Gjuhë Gjermane

Erlebnisbereich "Ich als Person"

- Persönliche Daten, (Lebenslauf)
- Aussehen und Geschmack
- Körper und Gesundheit
- Bekleidung

- Tagesablauf
- Freizeit und Hobbys
- Zukunft
- Abenteuer

Erlebnisbereich ‘ Unmittelbare Umgebung’

- Familie, Freunde und Bekannte, Nachbarn
- Familie, Familienaufgaben - Rollenverteilung
- Familienfeste und Geschenke
- Essen und Trinken
- Gesundener Lebensstil und Gesellschaft
- Wohnung, Umzug und Einrichtung

Jugend und ihre Probleme

- Sport und Fitness
- Liebe und Liebeskummer
- Träume und Wünsche
- Auf dem Land /in der Stadt

Erlebnisbereich ‘ Weitere Umgebung’

Fremd(e)

Integration

Emanzipation und Gleichberechtigung

Reisen, Reisegefühle, Reisepläne

- Urlaub, Natur und Landschaft
- Kommunikation
- Länder, Städte, Sprachen

Schule, Schulerfahrungen und Ausbildung

- Arbeitswelt und Karriere
- Beruf, Job und Praktikum
- Konsum und Warenwelt (Kundenwünsche)
- Mobilität

- Technik und Alltag

Vermitteltes Erlebnissbereich

Medien und Werbung

- Nachrichten und Berichte
- Landeskunde und interkulturelles Lernen
- Das eigene Land
- Deutschsprachige Länder
- Aus der Politik und Geschichte
- Wissenschaft und Forschung
- Literatur und Kunst
- Kultur und modernes Leben

Përdorimi i gjuhës do trajtojë gramatikën, leksikun dhe funksionet gjuhësore të Nivelit B1.

Funksionet gjuhësore duhet të trajtohen nëpërmjet ushtrimeve të ndërtuara si bashkëbisedime në situata të ndryshme të jetës së përditshme. Nxënësi duhet të jetë i përgatitur kryesisht për këto situata gjuhësore.

Gjuhë angleze

- Describing places
- Describing past experiences and storytelling
- Describing feelings, emotions, attitudes
- Expressing opinions
- Expressing agreement/ disagreement
- Talking about films and books

Gjuhë Frënge

- Demander et donner des explications, des informations
- Donner et demander un avis, une opinion
- P.ex. je pense que, je crois que, il me semble que?
- Exprimer son accord ou son désaccord

- P.ex. je suis d'accord , je ne partage pas votre avis
- Raconter un évènement, exprimer la durée d'une action
- P.ex. Depuis..., ça fait... il y a... etc.
- Décrire les personnes ou les circonstances d'un évènement
- Raconter des actions habituelles ou une suite d'évènements au passé (P.ex. d'habitude..., chaque matin + imparfait d'abord..., après..., à la fin... et.)
- Demander et donner des conseils ou des ordres
- P.ex. donne- lui son livre! Il ne fallait pas faire cela! Il faut que tu finisses vite!
- Exprimer la cause et la conséquence
- Indicatif...
- Exprimer l'opposition, la concession
- Exprimer le but (pour + inf..., pour que + subjonctif)
- Comparer, exprimer la ressemblance et la différence (c'est pareil, c'est tout à fait différent, ça change et.)
- Exprimer la condition et l'hypothèse
- Rapporter les paroles de quelqu'un.

Gjuhë Italiane

- Esprimere interessi
- Esprimere preferenze
- Permettere e proibire
- Dare e chiedere informazioni
- Esprimere opinioni
- Prendere decisioni
- Esprimere possibilità, probabilità e incertezza
- Confermare

Gjuhë Gjermane

- Eigene Meinungen äussern: meiner Meinung nach...; Ich bin mir sicher dass...; Ich würde sagen ...; usw.
- Vermutungen, Behauptungen formulieren: Ich behaupte...; Ich vermute...; Ich glaube...; Kann sein dass...; Wahrscheinlich...; usw.

- Sich pro und kontra äussern: Ich stimme zu; Ich bin dafür; Ich bin völlig dagegen. usw.
- Über eigene Erfahrungen berichten. Über Ereignisse in der Vergangenheit berichten.
- Die eigene Meinung sagen und Argumente für den eigenen Standpunkt nennen
- Ratschläge geben, um Rat bitten
- Gefallen, Missfallen ausdrücken.
- Vorschläge annehmen und ablehnen
- Gefühle ausdrücken, Wünsche äussern
- Informieren und nachfragen.
- Etwas begründen, etwas beurteilen, etwas bewerten, vergleichen, Verständnis zeigen, erstaunt oder kritisch reagieren.
- Ansichten begründen und verteidigen

Elementet dhe strukturat gramatikore

Për një komunikim të saktë nga ana gramatikore, sugjerohet të punohet në mënyrë të përqendruar mbi strukturat dhe çështjet gramatikore më të rëndësishme sipas specifikave të çdo gjuhe të cilat duhet të trajtohen nëpërmjet ushtrimeve të ndërtuara si bashkëbisedime në situata të ndryshme ose në pjesë leximi me tema nga jeta e përditshme shoqërore dhe akademike. Nxënësi duhet të ketë njohuri për konceptet gramatikore të prezantuara më poshtë.

Gjuhë angleze

- W- and Yes/No Questions in present /past
- Complex question tags
- Past continuous
- Used to
- Would expressing habits in the past
- Past perfect
- Future time (will & going to)
- Future continuous
- Present perfect
- Present perfect vs. past simple
- Present perfect continuous

- Conditionals
- Zero, first and second conditional
- Phrasal Verbs
- Passives
- Simple passive
- Reported speech (range of tenses)
- Modals: Possibility
- Might, may, will, probably
- Must/can't (deduction)
- Modals: Obligation & Necessity
- Must/have to
- Ought to
- Need to
- Modals: Past
- Should have, might have/etc.
- Articles with countable and uncountable nouns
- Determiners
- Broad range (e.g. all the, most, both)
- Collocation of adjectives
- Adverbial phrases of time, place and frequency including word order
- Adjectives vs. adverbs
- Adverbial phrases of degree/extent, probability
- Comparative and superlative form of adverbs
- Broader range of intensifiers

Gjuhë Frënge

Les modes et les temps verbaux

- **L'indicatif des verbes réguliers , irréguliers et des verbes pronominaux**
- (Le présent , / l'imparfait/ le passé composé/ le plus-que-parfait)
- Le futur / le futur antérieur
- Le futur proche / Le passé récent
- Le participe passé et ses accords

- La concordance des temps de l'indicatif

Le conditionnel

- Le conditionnel présent

Le subjonctif

- Le subjonctif présent
- La phrase passive et la phrase active
- Le gérondif
- L'impératif
- L'expression de la cause et de la conséquence
- L'expression du but
- L'expression de l'opposition et de la concession.
- Le discours direct / indirect (présent)

Les articulateurs

- Les articulateurs temporels.

Les pronoms et les articles

- Le complément d'objet direct/ indirect
- La place des pronoms: ex. Je le lui donnerai
- Les pronoms: y et en
- Les pronoms relatifs simples
- Les pronoms indéfinis
- Les pronoms et les adjectifs possessifs
- Les pronoms et les adjectifs démonstratifs
- La place, le nombre et le genre des adjectifs qualificatifs
- La nominalisation
- Les prépositions
- Les articles partitifs, définis, indéfinis, contractés

Gjuhë Italiane

- Tempi dell'indicativo (Passato prossimo, Futuro anteriore, Trapassato prossimo,
- Tempi del Congiuntivo

- Pronomi
- Forma passiva
- Condizionale composto
- Gradi dell' aggettivo
- Preposizioni articolate
- Avverbi
- Congiunzioni

Gjuhë Gjermane

- Verb: Präsens
- Perfekt, Präteritum
- Futur1, Plusquamperfekt
- Passiv
- Passiv mit Modalverben
- Konjunktiv II
- Die Umschreibung der K. II mit würde + Infinitiv
- Regelmässige, Unregelmässige Verben
- Trennbare Verben
- Modalverben
- Partizip I
- Unbestimmter, bestimmter Artikel, Negativartikel, Frageartikel
- Substantiv: Singular, Plural
- Deklination des Substantivs
- Genus der Nomen
- Zusammengesetzte Nomen
- Wortbildung
- Adjektiv :Adjektivideklination und Graduierung
- Prädikativ, Attributives Adjektiv
- Adjektiv als Nomen, n- Deklination
- Infinitiv mit zu..., statt zu +Infinitiv,ohne zu + Infinitiv
- Präpositionen mit Akkusativ, Dativ, Genitiv, Wechselpräpositionen
- Präpositionaladverbien

- Verben mit Reflexivpronomen
- Possessivartikel
- Demonstrativartikel: dieser, dieses, diese
- Indefinitpronomen
- Nebensätze: / Kausalsätze
- Temporale Nebensätze
- Konsekutivsätze/ Finalsätze/ Konzessivsätze
- Relativsatz/ Relativpronomen
- Vergleichsätze
- Temporal-Kausal-Modal-Lokalangaben
- Verben mit Präpositional-Ergänzungen
- Funktionsverb-Gefüge (Nomen- Verb- Verbindungen)
- Wortbildung: Substantive aus Verben
- Aufforderung und Imperativ
- Konjunktionen
- Direktionaladverbien
- Ordinalzahlen
- Satzklammer
- Zweiteilige Konnektoren
- Partikeln